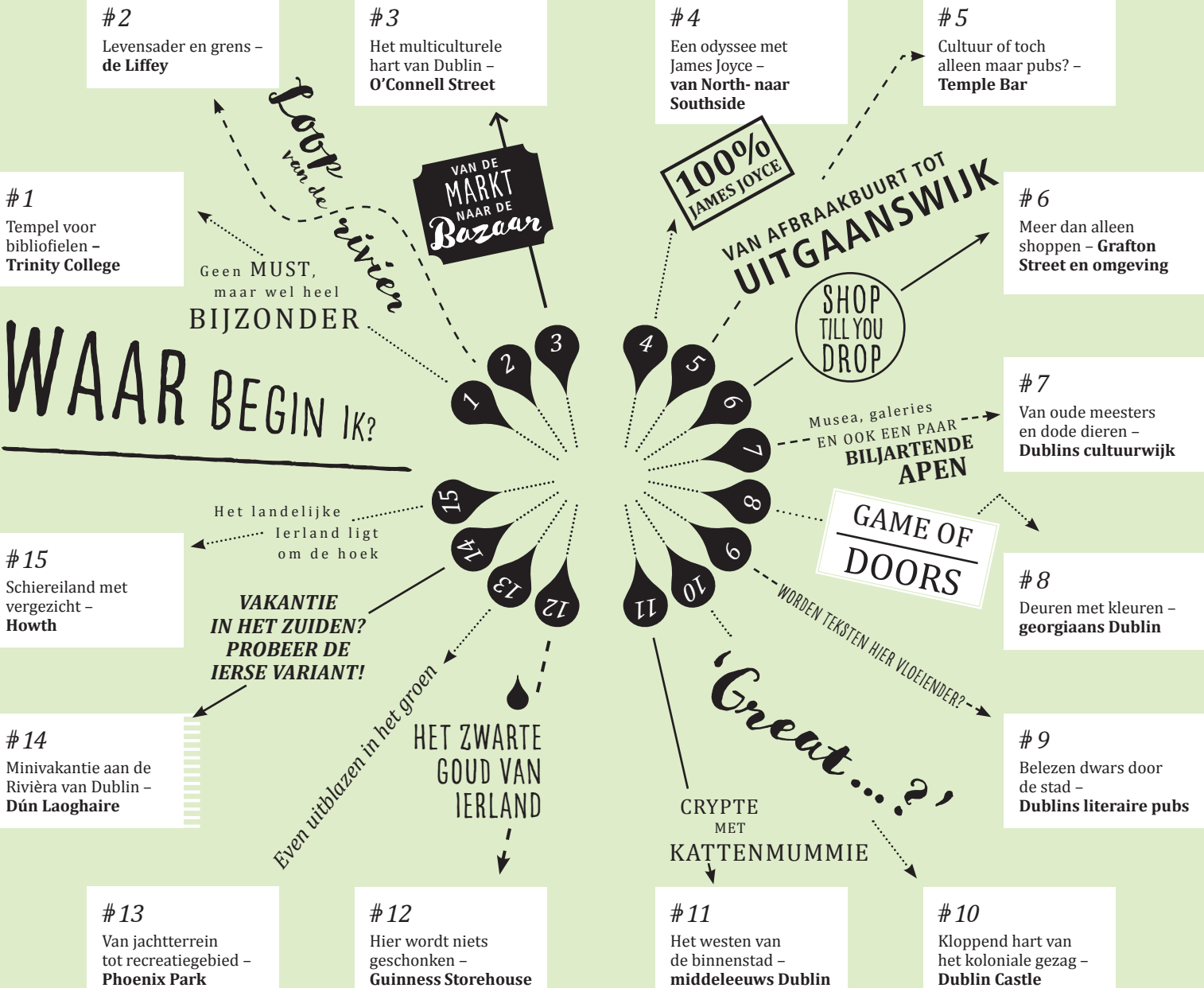
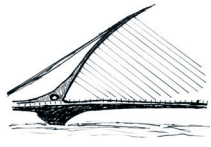

Het kompas van Dublin

15 manieren om je onder te dompelen in de stad

De Samuel Beckett
Bridge

Het Custom House en omgeving

Een mogelijk startpunt is de **Sean O'Casey Bridge** 1. Stroomafwaarts liggen de **Samuel Beckett Bridge** 2, die aan een harp doet denken, en het moderne **Convention Centre**, 'The Tube in the Cube' 3. De **Jeanie Johnston** 4 is een nagebouwd emigrantenschip. Dergelijke schepen voeren in de 19e eeuw heen en weer tussen Ierland en Noord-Amerika en verwierven vanwege het hoge sterftecijfer aan boord de bijnaam *coffin ships*, 'doodskietschepen'. Het schip is toegankelijk voor een (heel interessante) rondleiding, maar heeft duidelijk te lijden onder de tand des tijds.

In het CHQ Building is het bezienswaardige **EPIC The Irish Emigration Museum** 1 gevestigd, met

INFO EN OPENINGSTIJDEN

Jeanie Johnston 4: Custom House Quay, tel. 01 473 01 11, jeaniejohnston.ie, rondleiding dag. 10, 11, 12, 14 en 15 uur (apr.-okt. ook 10 en 16 uur), €15.

EPIC The Irish Emigration Museum

1: CHQ Building, Custom House Quay, tel. 01 906 08 61, epicchq.com, dag. 10-18.45 uur (laatste entree 17 uur), €23 (online goedkoper).

ACTIEF

Ongeveer dezelfde route kun je ook

maken met de boot van **Dublin Discovered** 1. Het beste kun je dat bij hoogwater doen.

Sean O'Casey Bridge: tel. 01 473 00 00, dublindiscovered.ie, mrt.-nov. dag. meerdere afvaarten, €19,50.

ETEN EN DRINKEN

Zowel in het **CHQ Building** 1 bij de Sean O'Casey Bridge (chq.ie) als in **Bloom Lane** 11 bij de Millennium Bridge zijn cafés en restaurants te vinden voor een hapje of een drankje – zeker overdag is er altijd wel iets open.

een multimediatentoonstelling over de geschiedenis van de Ieren op het gebied van emigratie.

Het **Famine Memorial** 5 is een indrukwekkend monument dat bestaat uit bronzen beelden van haveloze gestalten. Het staat bij het International Financial Services Centre (IFSC), waar vermogens worden beheerd, verschoven, om de fiscus heen worden gesluisd en soms ook worden vernietigd.

Een klein stukje stroomafwaarts staat het **Custom House** 6, vroeger de zetel van de belastingdienst. Het werd tussen 1781 en 1791 gebouwd naar een ontwerp van James Gandon en prijkt op veel ansichtkaarten van Dublin.

De O'Connell en de Ha'penny Bridge – het echte stadscentrum

De **O'Connell Bridge** 7, meer breed dan lang, is eveneens door James Gandon ontworpen en tussen 1791 en 1794 gebouwd. De huidige vorm kreeg de brug pas rond 1880 en bij de heropening ook de huidige naam. Vlak ernaast kijkt 'de bevrijder', Daniel O'Connell, zelf als standbeeld streng omlaag naar de rivier. Vanaf de brug heb je ook het mooiste uitzicht op de bekendste brug van Dublin, die je via de **Liffey Boardwalk** 8 snel bereikt: de **Ha'penny Bridge** 9.

Eigenlijk werd deze gietijzeren brug in 1816 gebouwd als Wellington Bridge, maar hij verwierf zijn bijnaam door de tol die hier werd geheven, een halve penny (tegenwoordig ongeveer €2,50). De 43 m lange brug ligt in een kloeki boog over de Liffey, maar is maar 335 cm breed. Het is een populair ontmoetingspunt en vaak de kortste weg naar het hart van Temple Bar. En natuurlijk romantisch ... maar met de om zich heen grijpende plaag van de liefdesslotjes maakt Dublin snel korte metten met de slijptol. Deze metalen beloftes voor de eeuwigheid vormen in toenemende mate een bedreiging voor de bijna 200 jaar oude brugleuningen. Alleen al in 2012 verdween meer dan 300 kg aan slotjes naar de schroothoop.

Het moderne Dublin

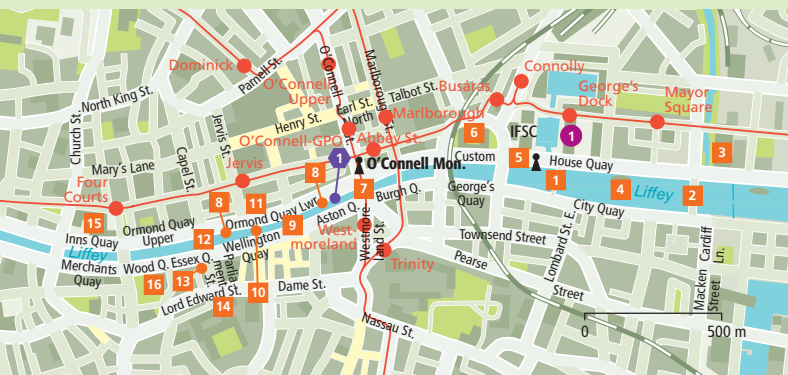
De in 1999 aangelegde **Millennium Bridge** 10 is alleen toegankelijk voor voetgangers. De brug komt in noordelijke richting uit bij het **Italian Quarter**, enkele winkels, bars en restaurants aan **Bloom Lane** 11. Het veelbelovende plan voor deze

In de afgelopen jaren is de waterkwaliteit van de Liffey enorm verbeterd. Dat is uitgeremd te danken aan de aanwas van industrie stroomopwaarts. Grote bedrijven uit de hightechsector bouwen eigen zuiveringsinstallaties, waardoor het water schoner de Liffey in stroomt dan voor gebruik.

Ook in Dublin:
romantici en hun
slotjes ...

Uitneembare kaart F-H 4/5 | LUAS Four Courts, Jervis, Abbey Street, Busáras, Connolly, George's Dock, Mayor Square, Dominick, O'Connell Upper, O'Connell GPO, Trinity

Wie in Dublin uitgebreid wil gaan winkelen, zou als het enigszins kan de zaterdag moeten overslaan of heel vroeg op pad gaan. 's Middags verandert de binnenstad geregeld in een overvolle hel, ongeacht het weer.

Dublins bekendste visverkoopster was, is en blijft **Molly Malone** 1, naar verluidd een schoonheid die aan koorts overleed, wat in het gelijknamige liedje een bedekte term voor syfilis is. Het beeld van de vrouw in Suffolk Street lijkt dan ook meer de nadruk te leggen op haar lichamelijke bekoringen dan op de handel in vis

internationale ketens en natuurlijk het traditionele Dublinse warenhuis **Brown Thomas** 1, inmiddels een marktplaats voor de grote mondiale merken: zelfs op de levensmiddelenafdeling liggen nauwelijks Ierse producten. Ga er gewoon een keertje kijken en pak dan zo mogelijk de twee hoogtepunten mee. Het eerste is de portier bij de hoofdingang, een echte gentleman met een hoge hoed, het tweede zijn de uitbundige kerstversieringen in de etalages, vanzelfsprekend alleen in november en december.

De echte schatten vind je tegenwoordig eerder even buiten Grafton Street – verbazingwekkend genoeg al in het 'kristalpaleis' **Stephen's Green Shopping Centre** 2. Dit eerste winkelcentrum van Ierland opende zijn deuren pas in 1988, maar harmonieert evengoed uitstekend met het stadsbeeld. Binnen creëren de glazen daken en het grote atrium een aangename ambiance, ook al is de plaatsing van de trappen soms enigszins verwarrend (sommige zijn ook alleen aan te raden voor mensen zonder hoogtevrees). Naast enkele grote ketens vind je hier ook kleinere winkels met ongebruikelijke producten, zoals de Oost-Europese theewinkel Gurman's, Asha voor alternatieve mode (Alice Cooper kwam hier al), de cadeauwinkel Retro Nation ... en de kunstenaars en kunsthandelaars op de bovenste etage. Ook aan cafés en restaurants is er geen gebrek.

Over cafés gesproken: bij een wandeling door Grafton Street hoort natuurlijk ook een bezoek aan **Bewley's Oriental Café** 1. De voorgevel met de pseudo-Egyptische details is nog authentiek en in de Harry Clarke Room kun je de mooie gebrandschilderde ramen bewonderen die Clarke in 1927 vervaardigde. Echte gezelligheid of een tijdreis naar het victoriaanse tijdperk hoef je hier niet te verwachten. Het is tenslotte het grootste café van Ierland, dat jaarlijks ongeveer een miljoen bezoekers ontvangt.

Verborgene pareltje

Eigenlijk interessanter is het **Powerscourt Townhouse Centre** 3, dat je via het smalle Johnson's Court bereikt. Het winkelcentrum ligt verscholen tussen weinig interessante huizenrijen, maar is een bijzonderheid. Dat komt in de eerste plaats doordat het gevestigd is in een van de mooiste

INFO EN OPENINGSTIJDEN

Brown Thomas 1: 88-95 Grafton St., tel. 01 605 66 66, brownthomas.com, ma.-wo. 10-19, do. 10-21, vr. 10-20, za. 9-20, zo. 11-19 uur.

Stephen's Green Shopping Centre 2: tel. 01 478 08 88, stephensgreen.com, ma.-wo, vr.-za. 8.30-19, do. 8.30-20, zo. 11-18 uur.

Powerscourt Townhouse Centre 3: 59 South William Street, tel. 01 679 41 44, powerscourtcentre.ie, ma.-za. 10-18, zo. 12-18 uur.

George's Street Arcade 4: tel. 01 283 60 77, georgesstreetarcade.ie, ma.-wo. 9-18, do.-za. 9-19, zo. 11-18 uur.

ETEN EN DRINKEN

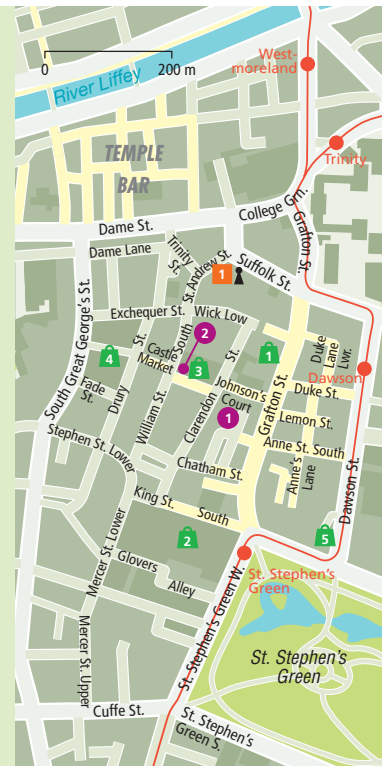
Bewley's Oriental Café 1: 78-79 Grafton Street, tel. 01 546 09 00, bewleys.com, ma.-vr. 8.30-17.30, za. 8.30-18.30, zo. 9-18 uur, €.

Het beste adres voor een pauze is de levendige **Pygmalion Bar** 2. Er wordt van alles geserveerd, van Irish breakfast tot een uitstekend diner (Powerscourt Townhouse Centre, tel. 01 677 94 90, dag. 10 uur tot laat, €).

Uitneembare kaart 2, F/G 5 | LUAS Westmoreland, Trinity, Dawson en St. Stephen's Green

georgiaanse gebouwen van Dublin, naar een ontwerp van Robert Mack en een interieurontwerp van Michael Stapleton – grootheden van de Dublinse architectuur in de 18e eeuw. Opdrachtgever Richard Wingfield, de derde Viscount Powerscourt (1730-1788), had een optrekje in de stad nodig, vooral om gasten te kunnen ontvangen tijdens de zittingsperiode van het Ierse parlement; zogezegd een bescheiden tweede huis op een centrale locatie. De door Lord en Lady Powerscourt uitgekozen details, zoals de rococo-elementen in de hal en de classicistische decoraties in de muziekkamer en de balzaal, zijn nog altijd te zien.

Je kunt het Centre simpelweg bezichtigen (er zijn zelfs rondleidingen), er iets gaan drinken in een van de cafés en bars, of er gaan winkelen. Zo zijn er vier

Museumlandschap van Dublin

Het goede nieuws is dat de toegang tot enkele van de spectaculairste musea en galeries van Dublin gratis is. Daartoe behoren het **National Museum** (Kildare Street, ► blz. 43, en Collins Barracks, ► blz. 78), de **National Library** (► blz. 45), de **National Gallery** (► blz. 45), het **Irish Museum of Modern Art** (► blz. 78), de **Dublin City Gallery The Hugh Lane** (► blz. 79), het **Natural History Museum** (► blz. 46) en de **Chester Beatty Library** (► blz. 59). Het minder goede nieuws is dat veel musea vanwege de krappe budgetten beperkt geopend zijn.

De slechtste dagen voor een museumbezoek zijn de zaterdag en de zondag, wanneer half Dublin op de been is om iets cultureels te doen, vooral gezinnen met kinderen. Op andere dagen geldt: 'hoe vroeger, hoe beter'. Vlak na openingstijd is het nog geen dringen geblazen in de gangen van de musea (hoewel er soms al wel schoolkinderen op cultureel uitstapje rondlopen). Tot lunchtijd blijft het doorgaans heel rustig.

TIPS VOOR JE MUSEUMBEZOEK IN DUBLIN

De belangrijkste tip: raadpleeg vóór je bezoek de **website van het museum**. Dan kun je namelijk vaak geld besparen door alvast online een kaartje te kopen en dat is bij de soms flinke toegangsprijzen best interessant (10% korting heb je zo te pakken). En als je geen korting krijgt, dan kun je met je online gekochte kaartje in elk geval bij de ingang de **'fast track'** nemen, zodat je niet in de rij hoeft te staan. Vooral bij populaire attracties als de Dublin Zoo is dat zeer de moeite waard.

Combikaartjes zijn er haast niet. De Christ Church Cathedral en Dublinia hebben er een, net als de *Jeanie Johnston* en EPIC The Irish Emigration Museum, en daarmee heb ik de interessantste al genoemd. De aanschaf van een Heritage Card (informatie op heritageireland.ie) is voor een bezoek aan alleen Dublin niet lonend. Je zou nog wel de Dublin Pass kunnen overwegen. Meer informatie daarover vind je op blz. 111.

De *Jeanie Johnston* kun je ook met de Dublin Pass bezoeken

Rebellen in Dublin

Veel plaatsen in Dublin herinneren aan de Paasopstand van 1916. Dat zijn interessante plekken, omdat rebellie nu eenmaal een zekere romantiek in zich draagt. Het General Post Office in O'Connell Street en de wat buitenaf gelegen gevangenis Kilmainham Gaol zijn in dat verband verplichte nummers.

Laatste stuiptrekkingen

Moore Street 🏰 kaart 2, ten westen van G 4

Moore Street is een wat minder bekende locatie van de opstand. Hier trokken de opstandelingen zich in de eindfase van de strijd terug en vanaf hier marcheerde Pearse naar de barricaden in Parnell Street om zich over te geven.

Eerste brandhaard

General Post Office 🏰 kaart 2, G 4

In de kelder van het GPO vind je een tentoonstelling over de geschiedenis van de opstand, waarbij de nadruk ligt op de gebeurtenissen in en rond het gebouw. De binnenplaats van het postkantoor dateert van na de Paasopstand.

O'Connell Street, apost.com/witness-history, museum ma.-za. 10-17, laatste entree 16 uur, €17, GPO ma.-za. overdag, toegang gratis

Doorboorde boezem

Daniel O'Connell 🏰 kaart 2, G 4

Sommige beelden van dit enorme monument vertonen gaten, zoals in de boezem van de grote engel. Het zijn sporen van de Paasopstand.

O'Connell Bridge

Geïmproviseerde vesting

Royal College of Surgeons

🏰 kaart 2, F/G 5

Hier hebben de rebellen zich verschanst. De klassieke zuilen en ook de rest van de gevel bevatten nog de sporen van Brits geweervuur.

Westkant St. Stephen's Green, rcsi.com, geen bezichtiging

Executieplaats

Kilmainham Gaol 🏰 D 5

In deze gevangenis zijn in 1916 de leiders van de opstand terechtgesteld. De in 1795 gebouwde victoriaanse strafinrichting verkeert nog in originele staat.

Inchicore Road, bezichtiging alleen na aanmelding op kilmainhamgaolmuseum.ie, €8

Laatste rustplaats

Arbour Hill Cemetery 🏰 E 4

Hier zijn de terechtgestelde leiders van 1916 in een massagraf ter aarde besteld. Arbour Hill, heritageireland.ie, ma.-vr. 8-16, za. 11-16, zo. 9.30-16 uur

Ondanks alle romantische verhalen over de rebellen moet niet worden vergeten dat Ierland niet alleen een land van heroïsche daden, maar ook van lafhartige moorden is geweest. In Dublin blijkt dat nog aan de oostkant van Talbot Street – vlak bij de overgang naar Amiens Street –, waar een eenvoudig monument aan de 33 mensen herinnert die op 17 mei 1916 in Dublin en Monaghan door in totaal vier autobommen werden gedood. Beide partijen (katholieken en protestanten) hebben zich overigens schuldig gemaakt aan deze tactiek van meedogenloze terreur tegenover burgers.